

Úvodem:

Epidemie v dědičných zemích raného novověku

Události letošního roku oživily badatelský zájem o dějiny epidemií i opatření, která se proti nim používala. Z toho důvodu se i náš časopis rozhodl připravit monotematické číslo zaměřené na toto téma. Jelikož je naším cílem sledovat dějiny českých zemí v kontextu habsburské monarchie, oslovili jsme české i rakouské kolegy a kolegyně, kteří se tématem nemocí v posledních letech zabývali. S ohledem na stav bádání je však třeba upozornit na několik aspektů: Vzdor původním očekáváním je ve výsledku výrazně méně příspěvků o raně novověkých morech, než by odpovídalo významu této epidemie. Právě k tomuto tématu vyšla v Čechách nyní zásadní shrnující monografie Pavly Jirkové (*„Větší-li se, či menší mor“: raně novověké morové epidemie v českých zemích*, Praha 2019), jejíž autorka se bohužel našeho projektu nemohla zúčastnit, protože se již profesně věnuje jinému oboru než historické vědě. Jako náhradu jsme však začlenili podrobnou recenzi této knihy od Markéty Skořepové (s. 315-316), která přehledně shrnuje obsah i argumenty této monografie. Jako vědecký časopis, který publikuje pouze původní studie, neotiskujeme příspěvky popularizační, ani vědecké studie, které již byly zveřejněny jinde. Z toho důvodu zde není tematika všech epidemií a období pokryta tak rovnoměrně jako v syntetickém díle. Pro lepší přehled je na závěr připojena bibliografie nejdůležitějších prací k dějinám epidemií v dědičných zemích od 16. století do roku 1918.

Redakce

Zum Geleit:

Epidemien in den habsburgischen Erbländern in der Frühen Neuzeit

Die Ereignisse des letzten Jahres haben das Forschungsinteresse an der Geschichte der Epidemien und medizinischen Maßnahmen wiederbelebt. Aus diesem Grunde hat sich unsere Zeitschrift entschieden, ein Themenheft mit einer Diskussion über dieses Forschungsgebiet herauszugeben. Da es unsere Absicht ist, die Geschichte der böhmischen Länder in den Kontext der Habsburgermonarchie zu setzen, haben wir tschechische und österreichische ForscherInnen angesprochen, die sich diesem Thema in den letzten Jahren gewidmet haben. Mit Blick auf den Forschungsstand wäre jedoch zu sagen: Im Unterschied zu unseren Erwartungen sind Beiträge über die Pest in diesem Band deutlich weniger vertreten, als es der Bedeutung dieser Krankheit entsprechen würde.

Just in diesem Jahr ist in Tschechien eine grundlegende zusammenfassende Monographie von Pavla Jirková erschienen („*Větší-li se, či menší mor*“: *raně novověké morové epidemie v českých zemích*, Praha 2019), deren Verfasserin an unserem Projekt leider nicht teilnehmen konnte, weil sie nicht mehr als Historikerin tätig ist. Gewissermassen als Ersatz haben wir zumindest eine umfassende Rezension von Markéta Skořepová diesem Band hinzugefügt (s. 315-316). Sie fasst den Inhalt und Argumente dieser Arbeit sehr gut zusammen. Als eine wissenschaftliche Zeitschrift, die nur Grundlagenforschung in originalen Studien veröffentlicht, mussten wir auf solche Studien verzichten, welche entweder popularisierend verfahren sind, oder zwar wissenschaftlich legitimiert sind, aber bereits anderswo veröffentlicht wurden. Aus diesem Grunde sind nicht alle Epidemien und nicht alle Perioden in diesem Band gleichwertig behandelt. Um diesem Mangel entgegenzuarbeiten, haben wir dem Band auch eine Bibliographie der wichtigsten Studien zu den Epidemien in den Erbländern vom 16. Jahrhundert bis 1918 angehängt.

Redaktion